

Møde i Grønt Råd

Torsdag den 30. januar 2020

Kl. 13.30 – 16.00 – Mødesalen på Rådhuset

Deltagere: Thomas Høj, Jan Pedersen, Hans Peter Due, Merete Vigen Hansen, Preben Friis-Hauge, Klaus Fries, Hanne Voetmann, Lisbeth Linding, Lasse Frøkjær, Laurids Bjerre, Karin Gustausen, Niels Christiansen, Anders Jørgensen, Colin Seymour

Suppleanter: Leif Møller deltager for Liv Thøger-Aldahl fra Destination Vesterhavet og Helge Højstrup deltager i stedet for Jan Porsgaard fra Sportsfiskerforeningen

Afbud fra: Lene B. Frandsen, Peter Nielsen, Bjarne Jøker Eg, Morten Vinding

Fraværende: Søren Rask Jessen og Per Mikkelsen

Dagsorden	Referat
1. Velkomst og orientering ved formanden	<p>Dagsorden godkendt.</p> <p>Varde Kommune er sammen med Esbjerg, Frederikshavn Hjørring og Jammerbugt Kommuner med i Kystlotteriet som er arrangeret af Kimo. Konceptet går ud på, at der er opstillet kasser til marint affald ved udvalgte strande. Sammen med en affaldssæk udleveres et lod hvor man kan vinde noget for en fyldt sæk.</p> <p>Det undersøges hvor ofte kasserne tømmes, for de er ofte helt fyldte.</p>
2. Status Holme Å v. Jan Pedersen	<p>Der er holdt flere dialogmøder med de 55 lodsejerne. Langt de fleste er positive overfor projektet, men der er nogle ganske få som ikke kan se sig selv i det.</p> <p>Byrådet har taget beslutning om ekspropriation hvis nødvendigt, men man vil helst indgå frivillige aftaler.</p> <p>Der er afgræsning på ca. 120 ha af det 180 ha store projektareal. Der er 28. hektar med høslet. Nogle arealer er for fugtige til at der kan gå dyr og nogle steder er der skrænter der er for stejle til afgræsning.</p> <p>Der var stormøde for alle lodsejere den 9. januar. Formålet var at finde dyr til de arealer hvor afgræsning er ønsket men lodsejere ikke selv har dyr. Det lykkedes på næsten alle strækninger langs åen.</p> <p>Der må ikke gødes, sprøjtes eller gives tilskudsfodring til de dyr der går på arealerne. Man regner med at have aftalerne på plads hen over de næste par måneder.</p> <p>Niels Christiansen: Det er et stort og tidskrævende projekt som kræver meget benarbejde.</p> <p>Sportsfiskerforeningen oplyste, at der er konstateret flere snæbler i Varde Å og Holme Å.</p>
3. Vild med Vilje – status og planer for 2020 v. Klaus Fries	<p>Som aftalt på seneste møde i Grønt Råd har forvaltningen holdt oplæg om Vild med Vilje i andre fora, blandt andet ved dialogmøde med landbruget og på møde i de Fælles Udviklingsråd. Udvalget for Plan og Teknik skal evaluere på projektet på deres møde i marts hvor de også vil kigge fremad i 2020.</p>

	<p>Projekterne på de kommunale arealer er godt i gang og omfatter hhv. et skov-, park- og vejareal. Der er også projekter i gang på private arealer og erhvervsarealer.</p> <p>I Arnbjerg har man fældet nogle gamle bøgetræer og har ladet nogle stammer både stå og ligge til glæde for biller, svampe, fugle m.m.</p> <p>Varde Kommunes fortælling er også tilgængelig på Vild med Vilje hjemmesiden hvor man også kan finde informationer om hvad man selv kan gøre som privatperson. Der ligger en formidlingsopgave i forhold til at få ledt folk ind på siden. Man kunne evt. udarbejde et idekatalog som man har gjort det i Viborg i Vild med Vilje-regi.</p> <p>Merete Vigen Hansen: Phillip fra Vild med Vilje kommer og holder oplæg til naturseminaret, og i forbindelse med at han er her, vil der blive arrangeret et aftenmøde om Vild med Vilje. DN og NaturKulturVarde vil sammen lave nogle le-slåningskurser hen over sommeren.</p> <p>Lisbet Linding fortalte, at der var positiv stemning i FUR da der blev fortalt om emnet på deres møde.</p> <p>Lisbet Linding opfordredes til at spørge på næste møde i FUR om nogle er kommet i gang og om nogle måske er interesseret i at fortælle om det.</p>
4. Naturstafetten v. Klaus Fries	<p>DR samarbejder med Naturstyrelsen, Friluftsrådet og Danske Naturhistoriske Museer om 'Vores Natur' og Naturstafetten er en del af konceptet. Stafetten kommer til både Nationalparken og Naturparken på turen rundt i Danmark til 16 forskellige natursteder til sommer.</p> <p>Nationalpark Vadehavet besøges den 2. august og Naturpark Vesterhavet den 9. august. Omdrejningspunktet/oplevelsespladsen bliver Tønnisgård i Nationalparken og Skolestuen ved Filsø i Naturparken.</p> <p>Herfra bliver der ture ud i landskabet og oplæg om forskellige emner. Der laves ture og events i dagene op til begge dage.</p> <p>Der kommer 5 udsendelser på DR i april/maj om Vores Natur lidt i stil med de kendte udsendelser 'Vores Danmark'.</p> <p>Der opfordredes til at involvere kommunens kommunikationsafdeling. Klaus håndterer.</p>
5. Genmærkning af Naturparken v. Klaus Fries	<ul style="list-style-type: none">• Naturparken er blevet gencertificeret• Ny naturparkplan• Nyt logo• <p>Naturparken skal deltage i to udviklingsprojekter under Danske Naturparker:</p> <ul style="list-style-type: none">• Vild Mad: uddannelse af Vild Mad-ambassadører, lokal håndbog og app, undervisningsmateriale• Lokale Guider: uddannelse af lokale frivillige som guider i naturparken <p>Naturparkugen afholdes i uge 42. Der her været opstartsmøde i januar i forhold til planlægning af ugen.</p> <p>Colin Seymour undrede sig over, at man har 2 indsatser på vild mad? Lasse Frøkjær svarede, at det er på to forskellige niveauer.</p> <p>Merete Vigen Hansen: Det er vigtigt, at der afsættes penge til arbejdet med Naturparken, så der er overskud til at involvere naturparkpartnerne mere. For eksempel er partnerne ikke informeret om, at der er kommet nyt logo. Naturparken skal være med til at</p>

	<p>understøtte den formidling og turisme der er omkring parken – det er derfor der er partnere.</p> <p>På baggrund af drøftelsen opfordrede Grønt Råd Naturparken til at følge op på partnerprogrammet.</p>
<p>6. § 3 sager som skal gennemgås for et ulovligt forhold fundet ved det statslige tjeik</p> <p>Hvad er der afsat til naturforbedrende tiltag og hvilke ambitioner og målsætninger er der for de kommende år v. Klaus Fries</p>	<p>Merete Vigen Hansen har sat punktet på med baggrund i, at Varde Kommune har afsat penge til at ansætte to ekstra byggesagsbehandlere i et år til at komme igennem en byggesagspukkel. Hun undres over, at man ikke har gjort det samme med puklen med §3 sagerne. Der er mange forpligtelser forbundet med at have meget natur - en natur som vi også lever af pga. turismen, og politisk burde man drøfte hvorvidt man bruger nok penge på naturen og naturforbedrende tiltag i Varde Kommune.</p> <p>Klaus gennemgik status på arbejdet med § 3 sagerne pr. 1. januar 2020:</p> <ul style="list-style-type: none">• Kommunen har primært haft fokus på sager af høj prioritet, i praktiske er alle sager der vedrører samme ejer behandlet samlet. Derfor er en del lavt prioriterede uoverensstemmelser sagsbehandlet.• Kommunen har afsluttet sagsbehandlingen for 105 af i alt 470 uoverensstemmelser, svarende til 22% af samtlige registrerede uoverensstemmelser.• Af de 105 afsluttede uoverensstemmelser er der sket egentlig håndhævelse af overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 3 i 40 tilfælde. <p>Hvis vi fortsætter med denne hastighed, er vi færdige i 2031.</p> <p>Naturprojekter 2020 (under naturpolitikken):</p> <ul style="list-style-type: none">• Rydning af rynket rose i Blåvand• Gennemgang af fredninger• Vilde Med Vilje evalueres• Holme Å projektet• Vandområde indsatser• Afgræsningsprojekter i Varde Ådal• Hydrologiprojekt i Ho Bugt Enge• Kommunale skove <p>Merete Vigen Hansen: En del projekter finansieres af penge udefra. Det kunne give mening at se hvad der er af kommunale kroner i projekterne. Det gjorde ikke noget, at man i en Vi i Naturen kommune var mere ambitiøs i forhold til at få afsat midler til naturprojekter.</p> <p>Preben Friis-Hauge: Der er også kommunale ressourcer i form af årsværk - tid og ressourcer.</p>
<p>7. Forsvarets udvidelser</p> <p>DN: Hvad er kommunens holdning til forslaget til spor, som har indvirkning både på de udpegede naturområder (Natura 2000, §3 og fredninger), og adgangsforhold for borgere og turister.</p> <p>ARKvest ønsker en beskrivelse af jordarbejdet og en tidsplan med henblik på forundersøgelser i øvelsesterræn</p> <p>Bilag: Brev fra Varde</p>	<p>Forsvarets Ejendomsstyrelse har sendt materiale i høring. Kommunen ser ikke dette som en ansøgning og har ikke fået andet materiale end det offentligheden har adgang til. Der er derfor ikke grundlag for at tage fat på en myndighedsbehandling på nuværende tidspunkt.</p> <p>Kommunens afgørelser vil tage udgangspunkt i gældende lovgivning og regler, men Forsvaret har mulighed for at få omgjort kommunens afgørelser ved at trække 'Missionskortet'.</p> <p>Merete Vigen Hansen: En ting er naturdelen – en anden del er adgangsdelen. For eksempel er der planlagt spor foran Grærup Langsø hvor alle kommer for at se krondyr. Der er også en del steder hvor det naturmæssigt vil være ærgerligt at få sporene igennem, f.eks. Lyngbos Hede.</p> <p>Merete har bedt DN's præsident om at henvende sig til forsvarsministeren med en bekymring, og hun skal til møde inden længe.</p>

<p>Kommunes borgmester til forsvarschef og forsvarsminister</p>	<p>DN har foreslået at der nedsættes en følgegruppe med de grønne organisationer og kommunen – det tager præsidenten med til mødet.</p> <p>Forsvaret har ageret meget uhensigtsmæssigt i forhold til proces og involvering. F.eks. holdes et offentligt høringsmøde en søndag formiddag i vinterferien.</p> <p>Colin nævnte at Destinationerne også er på banen.</p> <p>Preben: Sommerhusgrundejerne er også interesserede i hvad der foregår. Udvalget har møde med fællesudvalget i næste uge og vil tage en snak med dem om emnet.</p> <p>Merete: Spørlægningen på de private arealer er ikke med i høringen.</p> <p>Preben informerede om dialogen mellem kommunen og forsvaret om erstatninger for øvelsen i efteråret, hvor så meget blev ødelagt. Folk er bekymrede for hvordan det skal gå ved næste øvelse. Kommunen arbejder på at få mere information.</p> <p>Niels Christiansen: Undredes over at man fra Forsvarets side ikke har taget dialogen tidligere, sådan som vi har set det med f.eks. Energinet. Processen har været dårlig og involverer indtil videre slet ikke de militære aktiviteter, men udelukkende spørlægningen.</p>
<p>8. Arbejdet med FN's Verdensmål i Varde Kommune v. Anders Jørgensen</p>	<p>Det er besluttet, at Varde Kommune skal til at arbejde med Verdensmålene. Man kan ikke være en stor spiller i erhvervslivet, i det statslige eller kommunale uden af forholde sig til verdensmålene.</p> <p>Klimaindsatsen fylder mest i debatten og det er også her, der nok flest penge afsat - 5000 milliarder Euro er afsat til arbejde med det frem mod 2030.</p> <p>Flere af vores lokale virksomheder i kommunen er allerede i gang – blandt andet Flensted som arbejder med SULT. Også i DIN Forsyning indgår målene i deres nye strategi. I</p> <p>Preben Friis-Hauge: Verdensmålene åbner for en mulighed for at arbejde mere struktureret mod det samme mål via nogle delmål som er mere konkrete. Det handler om at få noget struktur på de forskellige niveauer og få dem operationaliseret.</p> <p>Merete Vigen Hansen: Verdensmålene giver anledning til debatter rundt omkring, blandt andet at de rige lande skal tage mere ansvar i forhold til de fattige lande.</p> <p>Anders: Nogle mål er mere relevante for Varde Kommune end andre. En vej frem kunne f.eks. være, at man lader det være op til hver organisation hvad de gerne vil arbejde med, men at man fra centralt hold vælger to mål man går mere i dybden med.</p> <p>Colin Seymour: Bæredygtighed er en stigende faktor som man også arbejder med i den nye destination. Bæredygtighedsturisme bliver en del af en fælles strategi. Det skal udmøntes i nogle konkrete tiltag som gør en mærkbar forskel. Det er vigtigt at det ikke kun forbliver på tale-niveau.</p> <p>Hans Peter Due: Teknik & Miljø oplever, at der på f.eks. virksomhedstilsyn er efterspørgsel på verdensmålene – man forholder sig til bæredygtighed fordi det er god business for mange virksomheder. Mange skoler og institutioner arbejder også med det.</p> <p>Procesplanen drøftes på byrådsmødet den 4. februar.</p>

	På næste møde i GR den 6. maj drøftes verdensmålene igen.
9. Nyt fra visionsrådet v. Anders Jørgensen	Orientering om visionsrådets seneste møde den 10. december hvor man blandt andet også fik en orientering om arbejdet med verdensmålene i Varde Kommune.
10. Evt.	Laurits Bjerre orienterede om lokale tiltag i forhold til at regulere kron dyrbestanden. Merete Vigen Hansen foreslog et punkt til næste møde i Grønt Råd omkring de negative afledte effekter ved MTB-kørsel i skovene som f.eks. forstyrrelser af fuglelivet/natkørsel m.m.